

[5] A Brave New Workplace with Gen X, Y and Z [Electronic resource]. - Access mode: <https://universumglobal.com/blog/brave-new-workplace-gen-x-y-z/>

УДК 331.522

**ВИКОРИСТАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В КОНТЕКСТІ
ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ**

**USE OF HUMAN CAPITAL IN THE CONTEXT OF FORMATION OF
INNOVATIVE ECONOMY IN UKRAINE**

*канд. екон. наук В.І. Куделя, канд. екон. наук Ю.В. Мирошніченко
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*PhD (Econ.) V.I. Kudelya, PhD (Econ.) Yu.V. Myroshnychenko
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Світовий досвід показує, що сьогодні розвинені держави перебувають на стадії переходу або вже перейшли від індустріальної економіки до економіки знань, прагнучи підвищити свій рівень конкурентоспроможності. Визначальну роль у цьому процесі відіграє не фізичний капітал, а капітал знань, який активізує використання інтелектуально-інноваційних чинників, стимулює розвиток інтелектуальної праці. Нові знання впроваджуються у всі сфери діяльності у вигляді нових товарів, технологій, освіти, інноваційного менеджменту тощо.

У цьому контексті людський капітал як функціональна складова економіки знань унаочнює не тільки знання, навички, досвід, інтелектуальну активність, здатність людини до створення нового, а й джерело отримання підприємством тривалих конкурентних переваг. З іншого боку, людський капітал - це не тільки здатність людини виробляти товари і послуги, але й нарощування інтелектуального капіталу у системі сукупного капіталу підприємства.

Удосконалення механізму використання людських ресурсів у постіндустріальній економіці потребує, з одного боку, доопрацювання сукупності норм і права, що мають регулятивний вплив, а з іншого — якісного збільшення продуктивності праці, технологічної реконструкції виробництва, зниження його матеріало-, енергомісткості, впровадження ефективних заходів для підвищення мотивування та конкурентоспроможності робочої сили. Зокрема, держава як інвестор у людський капітал повинна взяти на себе функцію виробника суспільних благ, забезпечити та інтенсифікувати ділову активність, сприяючи перетворенню продуктивного використання людської праці на людський капітал.

На сучасному етапі людський капітал відіграє одну з провідних ролей у забезпеченні економічного зростання. Інтенсифікація інноваційних процесів, широке розповсюдження інформаційних технологій, інтелектуалізація праці призводять до трансформації змісту і структури людського капіталу, вносять корективи в процес його формування, накопичення та використання, змінюють характер впливу активів людського капіталу на економічний розвиток.

На сьогодні в Україні існує багато проблем як у сфері формування інноваційно-орієнтованого людського капіталу, так і у сфері його використання, що визначає необхідність пошуку шляхів результативного управління даними процесами з метою забезпечення збалансованого розвитку факторів виробництва в контексті становлення в країні інноваційної економіки.

Головною функцією людського капіталу виступає виробництво знань, інновацій та високих технологій, а накопичений людський капітал у широкому розумінні – це частка інноваційної економіки в економічній системі країни.

Інтенсифікація інноваційних процесів, широке розповсюдження інформаційних та комп'ютерних технологій, інтелектуалізація праці, глобалізація економіки об'єктивно призводять до трансформації змісту і структури людського капіталу, характеру впливу його активів на економічний розвиток, вносять корективи в процес його формування, накопичення та умови реалізації. При цьому національний людський капітал, цикли його зростання і розвитку виступають драйверами генерації інноваційних хвиль та циклічності розвитку як національної, так і світової економіки.

Високий рівень якості людського капіталу створює основу для поширення й примноження знань, виступаючи основою суспільної продуктивності, економічного зростання та інноваційного розвитку. Незважаючи на наявність певних передумов, формування інноваційної економіки в Україні залишається довгостроковою перспективою внаслідок недостатньої уваги до людського капіталу як фактору інноваційного розвитку.

В Україні необхідним є прийняття нестандартних стратегічно орієнтованих рішень, спрямованих на розвиток інновацій, на основі повноцінного відтворення людського капіталу, що передбачає всебічний розвиток людини як основного фактору виробництва та економічного зростання.

[1] Напрями відтворення людського капіталу та їх вплив на економічний розвиток країни/ Н.В. Ушенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 9(88). – С. 151–157

[2] Забезпечення взаємозв'язку інвестицій у людський капітал з економічними та соціальними результатами роботи підприємства / Н.М. Гвоздик // Формування ринкової економіки : [зб. наук. праць]. – спец. вип. у 3 т. – К.: КНЕУ. – 2010. – Т. 1. – С. 179–184.